

Kryteria ocen śródrocznych i rocznych z historii

klasa II

I okres

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>1. Wielkie odkrycia geograficzne</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Wynalazki umożliwiające dalekie podróże morskie. Poszukiwanie drogi morskiej do Indii. Pierwsze wielkie odkrycia geograficzne. 	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim był Krzysztof Kolumb wskazuje na mapie ziemie odkryte przez Europejczyków na przełomie XV i XVI w. rozumie pojęcia: busola, karawela wie, dlaczego rdzennych mieszkańców Ameryki nazwano Indianami pamięta datę pierwszej wyprawy Kolumba – 1492 r. wymienia państwa, które przodowały w odkryciach geograficznych na przełomie XV i XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> zna postacie: Vasco da Gama, Ferdynanda Magellana, Amerigo Vespucciego wie, w jakich okolicznościach dowiedziono, że Ziemia ma kulisty kształt wie, dlaczego Europejczycy zaczęli organizować dalekie podróże morskie 	<ul style="list-style-type: none"> wie, jakie były wyobrażenia XV-wiecznych Europejczyków na temat otaczającego ich świata 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia kluczową rolę wynalazków w rozwoju dalekomorskiej żeglugi uzasadnia, dlaczego Hiszpania i Portugalia stały się prekursorami odkryć geograficznych na przełomie XV i XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcjonowanie poczty i sieci dróg w państwie Inków przedstawia system wierzeń Azteków
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>2. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Majowie, Aztekowie, Inkowie i ich państwa. Europejskie podboje i kolonie zamorskie. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych dla Europy. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cywilizacje prekolumbijskie oraz podaje ich osiągnięcia rozumie pojęcia: konkwistador, towary kolonialne, dualizm gospodarczy wylicza towary sprowadzane do Europy z kolonii 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o działaniach konkwistadorów charakteryzuje organizację państw Majów, Azteków i Inków 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i omawia wpływ posiadania kolonii na gospodarkę państw europejskich 	<ul style="list-style-type: none"> docenia osiągnięcia cywilizacji pozaeuropejskich i porównuje je z osiągnięciami cywilizacji europejskiej wie, skąd wzięła się nazwa „Ameryka Łacińska” rozumie, dlaczego konkwistadorom udało się w krótkim czasie podbić imperia indiańskie w Ameryce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcjonowanie europejskich kolonii w Ameryce

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>3. Kultura odrodzenia we Włoszech</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Włochy kolebką renesansu. 2. Charakterystyczne zjawiska kultury odrodzenia. 3. Najwybitniejsi twórcy włoskiego renesansu. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: odrodzenie (renesans), humanizm, człowiek renesansu, mecenat – zna postacie: Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi oraz wymienia ich najwybitniejsze dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy kultury renesansowej – wskazuje na mapie kolebkę odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego kultura renesansu narodziła się we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, na czym polegało „odrodzenie” kultury antycznej w czasach renesansu – wyjaśnia źródła rozwoju kultury renesansowej we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podobieństwa oraz różnice pomiędzy sztuką średniowiecza i renesansu
<p>4. Renesans w Europie i przewrót kopernikański</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wynalazek druku. 2. Wielcy humaniści europejscy. 3. Przewrót kopernikański. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kto i kiedy wynalazł ruchomą czcionkę drukarską – opowiada o życiu i dokonaniach Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> – zna najwybitniejszych przedstawicieli europejskiego renesansu – rozumie pojęcie system heliocentryczny – rozpoznaje modele geocentryczny i heliocentryczny 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie druku dla rozwoju kultury 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie odkrycia dokonanego przez Mikołaja Kopernika – wyjaśnia, dlaczego dzieło <i>O obrotach sfer niebieskich</i> znalazło się na liście ksiąg zakazanych przez Kościół 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy znaczenie ogłoszenia teorii heliocentrycznej Mikołaja Kopernika i porównuje ją z systemem geocentrycznym
<p>5. Początki reformacji</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja Kościoła katolickiego w XV w. 2. Marcin Luter i jego nauka. 3. Powstanie i rozwój luteranizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: reformacja, sekularyzacja, luteranie, protestanci – zna postanowienia pokoju augsburskiego – zna daty: wystąpienia Lutra, podpisania pokoju augsburskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje główne założenia luteranizmu – wyjaśnia, dlaczego Luter wystąpił z krytyką papieżstwa – wyjaśnia przyczyny wojen religijnych w Niemczech 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje główne założenia nauki głoszonej przez zwolenników luteranizmu oraz przez Kościół katolicki – opisuje cele i działania Marcina Lutra 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ sytuacji społeczno-politycznej w Niemczech na rozwój luteranizmu – rozumie i analizuje długofalowe znaczenie pokoju augsburskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ reformacji na umocnienie władzy państwowej w niektórych krajach protestanckich (np. Prusy Książęce, Szwecja)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
6. Rozwój reformacji Zagadnienia 1. Kalwinizm. 2. Wojny religijne we Francji. 3. Powstanie Kościoła anglikańskiego. 4. Inne wyznania protestanckie.	– wie, kim byli: Jan Kalwin, Henryk VIII – rozumie pojęcia: hugenoci, kalwinizm, anglikanizm, arianie – wymienia różne wyznania protestanckie – wie, co się wydarzyło w 1534 r.	– przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego – charakteryzuje wojny religijne we Francji	– porównuje podłoże społeczno-polityczne reformacji w Niemczech, Francji i Anglii	– rozumie, dlaczego radykalni protestanci spotykali się z niechęcią ze strony przedstawicieli innych wyznań	– udowadnia wpływ wydarzeń z XVI w. na dzisiejszą sytuację wyznaniową
7. Reforma katolicka Zagadnienia 1. Sobór trydencki. 2. Powstanie i działalność zakonu jezuitów. 3. Konsekwencje reform chrześcijaństwa.	– rozumie pojęcia: sobór trydencki, inkwizycja, jezuita, tolerancja religijna, kontrreformacja – zna postanowienia soboru trydenckiego	– charakteryzuje działania podejmowane przez zakony w celu odbudowy pozycji katolicyzmu	– wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego – wskazuje postanowienia soboru trydenckiego służące wzmocnieniu katolicyzmu	– wskazuje postanowienia soboru trydenckiego odgrywające do dziś ważną rolę – wskazuje pozytywne i negatywne skutki XVI-wiecznych reform chrześcijaństwa – rozumie, dlaczego jezuita byli skuteczni w dziele kontrreformacji	- zna pojęcie reforma katolicka, potrafi wyjaśnić różnicę pomiędzy pojęciami: kontrreformacja i reforma katolicka
8. Lekcja powtórzeniowa. Europa i świat w XVI w. Zagadnienia 1. Społeczne i gospodarcze konsekwencje wielkich odkryć geograficznych dla Europy i innych kontynentów. 2. Osiągnięcia kultury	– wymienia najważniejsze wydarzenia z historii XVI stulecia – wskazuje i charakteryzuje najwybitniejsze postacie XVI w. – wie, co wydarzyło się w roku: 1492, 1517, 1555 – zna i omawia dokonania: Jana Gutenberga, Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy,	– zna przyczyny i konsekwencje wielkich odkryć geograficznych, reformacji i reformy Kościoła katolickiego	– omawia proces kształtowania się nowych wyznań chrześcijańskich – charakteryzuje zmiany, które zaszły w życiu społeczeństw europejskich w XVI w. – podaje genezę i konsekwencje ekspansji kolonialnej państw europejskich	– wskazuje i omawia widoczne w otaczającym nas dzisiaj świecie konsekwencje XVI-wiecznych wydarzeń oraz procesów historycznych	- samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
renesansowej. 3. Długofalowe konsekwencje XVI-wiecznych reform chrześcijaństwa.	Ferdynanda Magellana, Marcina Lutera, Henryka VIII		– podaje genezę i konsekwencje dualizmu w rozwoju gospodarczym Europy		
Sprawdzian 1.					
9. Polska i Litwa pod rządami ostatnich Jagiellonów Zagadnienia 1. Konflikt Polski i Litwy z państwem moskiewskim. 2. Sekularyzacja zakonu krzyżackiego w Prusach. 3. Przyłączenie Mazowsza do Korony. 4. Początek wojen o panowanie na Bałtyku.	– wskazuje na mapie obszar Polski na przełomie XV i XVI w. – wie, co wydarzyło się w 1525 r. – rozumie pojęcia: hołd pruski, kaper	– opisuje panowanie: Aleksandra Jagiellończyka, Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta, zwracając uwagę na politykę prowadzoną przez tych władców – rozumie znaczenie przyłączenia Mazowsza do Korony	– rozumie konsekwencje wojen Polski i Litwy z Krzyżakami oraz państwem moskiewskim	– rozumie i uzasadnia decyzję Zygmunta Augusta o budowie polskiej floty na Bałtyku – ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów	- dokonuje bilansu rządów Zygmunta Starego na szerokim tle sytuacji międzynarodowej
10. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej Zagadnienia 1. Konstytucja <i>nihil novi</i> . 2. Obowiązki i prawa szlachty polskiej. 3. Praca sejmiku walnego. 4. Stan szlachecki i jego zróżnicowanie.	– rozumie pojęcia: przywilej, sejm walny, konstytucja <i>nihil novi</i> , pospolite ruszenie, magnat, demokracja szlachecka, izba poselska, izba senatorska – opisuje działanie sejmiku walnego oraz sposób wybierania posłów	– zna obowiązki i prawa polskiego szlachcica – przedstawia podziały społeczne stanu szlacheckiego ze względu na poziom zamożności jego członków	– rozumie i wykazuje, jaką rolę w systemie obronnym Polski odgrywało pospolite ruszenie – rozumie znaczenie konstytucji <i>nihil novi</i> dla funkcjonowania państwa – określa kompetencje sejmiku walnego	– uzasadnia, dlaczego ustroj Rzeczypospolitej ukształtowany w XVI w. określa się mianem demokracji szlacheckiej	- porównuje ustroj Rzeczypospolitej XVI w. do ustrojów innych krajów europejskich
11. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów	– rozumie pojęcia: egzekucja praw i dóbr, unia lubelska, unia realna	– wymienia przyczyny podpisania unii lubelskiej – wskazuje na mapie obszar	– rozumie znaczenie postulatów wysuwanych przez ruch egzekucyjny	– wymienia i omawia mocne oraz słabe strony polsko-litewskiej unii realnej	- ocenia panowanie Zygmunta Augusta

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Zagadnienia 1. Ruch egzekucyjny. 2. Droga do unii realnej Polski i Litwy. 3. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.	– zna postać Zygmunta II Augusta – opisuje, w jaki sposób doszło do powstania Rzeczypospolitej Obojga Narodów	Rzeczypospolitej Obojga Narodów	– przedstawia główne postanowienia unii lubelskiej	– ocenia unię lubelską z perspektywy Polski oraz Litwy	
12. Rzeczpospolita monarchią elekcyjną Zagadnienia 1. Zasady wolnej elekcji. 2. Panowanie Henryka Walezego i Stefana Batorego. 3. Wpływ wolnej elekcji na funkcjonowanie państwa.	– rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, konfederacja, artykuły henrykowskie – zna postacie: Henryka Walezego, Stefana Batorego – zna datę pierwszej wolnej elekcji	– wie, dlaczego w Polsce wprowadzono zasadę wolnej elekcji	– przedstawia zasady wolnej elekcji	– dostrzega i omawia wady oraz zalety monarchii elekcyjnej – omawia wpływ artykułów henrykowskich na sprawowanie władzy przez polskich monarchów	- ocenia rolę Jana Zamoyskiego w elekcji Stefana Batorego na króla Polski
13. Gospodarka Rzeczypospolitej w XVI w. Zagadnienia 1. Wpływ sytuacji w Europie na gospodarkę Rzeczypospolitej. 2. Folwark szlachecki. 3. Sytuacja chłopów.	– rozumie pojęcia: „spichlerz Europy”, pańszczyzna, folwark – wymienia towary, które XVI-wieczna Rzeczpospolita importowała i eksportowała	– omawia znaczenie pańszczyzny dla funkcjonowania folwarku szlacheckiego – wskazuje na mapie: Wisłę, Gdańsk, Toruń	– omawia znaczenie Gdańska w handlu prowadzonym przez Rzeczpospolitą	– charakteryzuje wpływ przemian ekonomicznych w Europie Zachodniej na gospodarkę Polski – dostrzega zależności między wzrostem politycznego znaczenia szlachty a zdobyciem przez nią pozycji głównego producenta zboża w Polsce	- porównuje drogi rozwoju Europy Wschodniej i Europy Zachodniej dostrzegając genezę współczesnych różnic w rozwoju gospodarczym Europy wschodniej i zachodniej w XVI w.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>14. Rzeczpospolita wielu narodów i religii – kultura „złotego wieku”</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Ludność i religie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</p> <p>2. Odrodzenie w Polsce.</p> <p>3. Twórcy kultury polskiej epoki renesansu.</p>	<p>– wymienia grupy narodowościowe zamieszkujące ziemie Rzeczypospolitej w XVI w.</p> <p>– wskazuje religie mieszkańców XVI-wiecznej Rzeczypospolitej</p> <p>– rozumie pojęcia: konfederacja warszawska, „złoty wiek kultury”</p> <p>– zna postacie: Bony Sforzy, Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego</p> <p>– wskazuje zabytki renesansowe na ziemiach polskich (ze szczególnym uwzględnieniem własnego regionu)</p>	<p>– omawia najważniejsze osiągnięcia kultury renesansowej w Polsce</p>	<p>– dostrzega genezę konfederacji warszawskiej oraz jej wpływ na położenie innowierców w Polsce XVI w.</p>	<p>– dostrzega wpływ renesansu włoskiego na kulturę polską</p> <p>– wyjaśnia specyfikę stosunków religijnych w Rzeczypospolitej na tle europejskim</p>	<p>- wyjaśnia, w jaki sposób działalność królowej Bony przyczyniła się do rozwoju polskiej gospodarki i kultury</p>
<p>15. Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVI w.</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kształtowanie się i ustrój polityczny Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</p> <p>2. Społeczeństwo Polski i Litwy – podziały społeczno-ekonomiczne, narodowościowe i wyznaniowe.</p> <p>3. Kultura renesansowa w Polsce.</p>	<p>– wie, co wydarzyło się w roku: 1525, 1569</p>	<p>– omawia funkcjonowanie ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p>	<p>– omawia funkcjonowanie ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p>	<p>– wskazuje długofalowe konsekwencje omawianych zjawisk (zmian gospodarczych, społecznych, politycznych i wyznaniowych)</p>	<p>- samodzielnie formułuje opinie i wnioski</p> <p>- rozwiązuje problemy w twórczy sposób</p> <p>- wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Sprawdzian 2.					
16. Kultura europejska w XVII w. Zagadnienia 1. Cechy charakterystyczne kultury baroku. 2. Wielcy uczeni XVII w.	– rozumie pojęcie barok – omawia cechy sztuki barokowej – wymienia twórców kultury barokowej	– zna wybitnych uczonych XVII w. i ich dokonania	– porównuje kulturę barokową i renesansową – wymienia nowe prądy filozoficzne, które pojawiały się w XVII w	- dostrzega rolę sztuki barokowej w odbudowie pozycji Kościoła katolickiego	- wskazuje związek sztuki barokowej z kontrreformacją
17. Wiek XVII – stulecie niekończącej się wojny Zagadnienia 1. Sytuacja polityczna w Europie na początku XVII w. 2. Wojna trzydziestoletnia – przyczyny, przebieg i skutki. 3. Stulecie „rewolucji militarnej”.	– wymienia państwa, które brały udział w wojnie trzydziestoletniej – wie, kiedy wybuchła wojna trzydziestoletnia	– wskazuje przyczyny wojny trzydziestoletniej	– dostrzega wpływ wojen XVII stulecia na zmiany zachodzące w sztuce militarnej	– porównuje skutki wojny trzydziestoletniej z konsekwencjami długotrwałych wojen czasów współczesnych	– rozumie i wymienia skutki wojny trzydziestoletniej dla gospodarki i społeczeństw Europy temat poza podstawą programową
18. Absolutyzm we Francji Zagadnienia 1. Polityka kardynała Richelieu. 2. Ludwik XIV – „Król-Słońce”. 3. Wersal i jego rola w państwie.	– rozumie pojęcia: absolutyzm, merkantylizm – rozumie znaczenie słów: „Państwo to ja” – wie, kim był Ludwik XIV	– opisuje rządy absolutne na przykładzie państwa Ludwika XIV	– rozumie główne założenia merkantylizmu – wskazuje wady i zalety merkantylizmu	– porównuje ustrój XVII-wiecznej Francji z ustrojem polsko-litewskiej Rzeczypospolitej – dostrzega podstawowe różnice między ustrojem Rzeczypospolitej Obojga Narodów a systemem monarchii absolutnej	- charakteryzuje rozwój kultury i sztuki za panowania Ludwika XIV

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
4. Merkantyлизм.					
19. Anglia na drodze ku monarchii parlamentarnej Zagadnienia 1. Sytuacja polityczno-społeczna w Anglii w przededniu rewolucji. 2. Konflikt król–parlament. 3. Rządy Cromwella. 4. Monarchia parlamentarna w Anglii.	– rozumie pojęcia: lord protektor, monarchia parlamentarna, purytanie – opisuje przebieg rewolucji w Anglii – wskazuje na mapie Anglię – zna postać Olivera Cromwella – zna datę śnięcia króla Karola I	– wie, na czym polega funkcjonowanie ustroju monarchii parlamentarnej	– porównuje monarchie parlamentarną i absolutną	– porównuje ustrój polskolitewskiej Rzeczypospolitej z systemem angielskiej monarchii parlamentarnej – wskazuje pozostałości XVII-wiecznej rewolucji w ustroju współczesnej Wielkiej Brytanii-	- ocenia dokonania Olivera Cromwella dla ukształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii
20. Lekcja powtórzeniowa. Europa w XVII w. Zagadnienia 1. Kultura barokowa w Europie. 2. Osiągnięcia nauki XVII w. 3. Różne typy ustrojów politycznych w Europie XVII w. 4. Ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów na tle Europy.	– zna najważniejsze wydarzenia z historii politycznej XVII w. – wie, co wydarzyło się w latach 1618–1648 oraz w 1640 i 1688 r.	– wymienia różne typy ustrojów politycznych w XVII-wiecznej Europie – wymienia największe osiągnięcia sztuki, literatury i nauki w XVII w.	– dostrzega konsekwencje rewolucji angielskiej w dzisiejszym sposobie sprawowania władzy w Wielkiej Brytanii	– wskazuje różnice między ustrojami różnych państw XVII-wiecznej Europy – wskazuje wady i zalety różnych systemów ustrojowych XVII-wiecznej Europy	- samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
Sprawdzian 3.					
21. Królowie elekcyjni schyłku XVI w. i w XVII stuleciu	– rozumie pojęcia: monarchia elekcyjna, dynastia Wazów – wymienia królów Polski z dynastii Wazów	– wymienia królów „Piastów” panujących w Rzeczypospolitej XVII w.	– porównuje ustrój oparty na wolnej elekcji z monarchią dziedziczną i ocenia oba systemy	– wyjaśnia, dlaczego szlachta w trzech kolejnych elekcjach wybierała na tron	- wskazuje pokrewieństwo Zygmunta III Wazy

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Zagadnienia 1. Monarchia elekcyjna w polsko-litewskiej Rzeczypospolitej – próba oceny. 2. Władcy polscy z dynastii Wazów. 3. Królowie „Piastowie” na tronie Rzeczypospolitej.	– wskazuje na mapie Rzeczypospolitą pod rządami Wazów			przedstawiciele dynastii Wazów	z Jagiellonami
22. Wojny Rzeczypospolitej z Rosją Zagadnienia 1. Sytuacja polityczna w Rosji po śmierci Iwana IV Groźnego. 2. Dymitr Samozwaniec i jego rządy. 3. Interwencja Zygmunta III Wazy w Rosji.	– rozumie pojęcia: samodzielną, wielką smutą, bojarzy, dymitriada – zna postać Stanisława Żółkiewskiego – wie, co wydarzyło się w roku: 1605, 1610, 1612, 1634	– omawia przyczyny i skutki polskiej interwencji w Rosji – zna postanowienia pokoju w Polanowie – wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Rzeczypospolitej na mocy pokoju w Polanowie	– wie, dlaczego w dzisiejszej Rosji jedno z najważniejszych świąt państwowych jest obchodzone w rocznicę wygnania Polaków z moskiewskiego Kremla	– omawia rolę Zygmunta III Wazy w konflikcie polsko-rosyjskim	- opisuje przebieg walk o tron moskiewski w XVII w.
23. Powstanie kozackie Zagadnienia 1. Kozacy i ich codzienne życie. 2. Przyczyny powstań kozackich. 3. Powstanie Chmielnickiego.	– rozumie pojęcia: Kozacy, ugoda perejaśławska, czajka, husaria – wie, co wydarzyło się w 1648 i 1654 r. – wymienia bitwy stoczone przez wojska Rzeczypospolitej z Kozakami – opisuje etapy powstania Chmielnickiego	– omawia i ocenia politykę Rosji wobec Ukrainy – opowiada o celach powstań kozackich – wymienia konsekwencje powstania Chmielnickiego	– rozumie i wskazuje złożone przyczyny powstania Chmielnickiego	– wskazuje długofalowe skutki powstania Chmielnickiego dla stosunków Polaków i Ukraińców	- wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z powstania kozackiego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>24. Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Unia polsko-szwedzka. 2. Początek wojen polsko-szwedzkich. 3. Szwedzki „potop”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia pojęcie „potop” – wymienia bitwy z okresu wojen polsko-szwedzkich: bitwa pod Kircholmem, obrona klasztoru na Jasnej Górze – zna postacie: Stefana Czarnieckiego, Jana Chodkiewicza, Augustyna Kordeckiego, Janusza Radziwiłła – omawia znaczenie obrony Jasnej Góry w okresie „potopu” – zna okoliczności utraty przez Polskę zwierzchności lennej nad Prusami Książęcymi – wie, co wydarzyło się w roku: 1605, 1655, 1657, 1660 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich – omawia postanowienia pokoju w Oliwie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny i skutki utraty lenna pruskiego przez Polskę 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różne postawy Polaków wobec Szwedów w okresie „potopu”, szuka genezy zmian tych postaw 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawę króla Jana Kazimierza podczas konfliktu polsko-szwedzkiego
<p>25. Kryzys Rzeczypospolitej w połowie XVII w.</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Zniszczenia wojenne. 2. Kryzys polityczny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: złota wolność szlachecka, oligarchia magnacka, konfederacja, abdykacja, <i>liberum veto</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje skutki gospodarcze wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą ze Szwecją, Rosją i Kozakami – wymienia przejawy kryzysu politycznego Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje mechanizmy polityczne paraliżujące pracę sejmu – ocenia skutki społeczne i polityczne wojen XVII w. – wyjaśnia przyczyny kryzysu gospodarczego, społecznego i politycznego Rzeczypospolitej w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w jaki sposób magnateria zdobyła w Rzeczypospolitej dominującą pozycję, i wskazuje skutki tego zjawiska – omawia międzynarodowe skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie zastosowania <i>liberum veto</i> w celu zerwania sejmu

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
26. Wojny Rzeczypospolitej z Turcją Zagadnienia 1. Konflikt polsko-turecki na początku XVII w. 2. Zdobycie Kamieńca Podolskiego przez Turków i układ w Buczaczu. 3. Odsiecz wiedeńska.	<ul style="list-style-type: none"> - zna postać Jana III Sobieskiego - wie, kiedy i z jakim skutkiem Polacy stoczyli z Turkami bitwy pod Cecorą, Chocimiem i Wiedniem - zna przyczyny i skutki wojen toczonych przez Polskę z Turcją 	<ul style="list-style-type: none"> - zna postanowienia układu w Buczaczu - wie, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu” - wskazuje na mapie Kamieniec Podolski i Podole 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skutki odsieczy wiedeńskiej dla Polski 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego traktat buczacki uznawany był za hańbiący dla Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rolę hetmanów Stanisława Żółkiewskiego, Jana Karola Chodkiewicza i Jana III Sobieskiego w bitwach pod Cecorą, Chocimiem i Wiedniem
27. Barok w Polsce Zagadnienia 1. Architektura, religijność i szkolnictwo polskiego baroku. 2. Działalność zakonów na ziemiach polskich. 3. Kultura sarmatyzmu.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady architektury barokowej na ziemiach Rzeczypospolitej (z uwzględnieniem własnego regionu) - zna rezydencje królów polskich zbudowane w stylu barokowym - rozumie pojęcia: sarmatyzm, ksenofobia - opisuje polski strój szlachecki 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia działalność zakonów na ziemiach polskich w XVII w. - opisuje sarmacki styl życia 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przyczyny narastania ksenofobii wśród polskiej szlachty 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego Polacy w XVII w. nazywali swoje państwo „przedmurzem chrześcijaństwa” - omawia wpływy wschodnie w polskiej kulturze doby baroku 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia cechy charakterystyczne kultury sarmackiej
28. Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVII w. Zagadnienia 1. Wojny toczne przez Rzeczpospolitą w XVII w. i ich konsekwencje. 2. Barok w Polsce. 3. Kryzys ustroju	<ul style="list-style-type: none"> - zna i wskazuje na mapie państwa, z którymi w XVII w. Rzeczpospolita toczyła wojny - wskazuje najważniejsze bitwy z okresu wojen Rzeczypospolitej ze Szwecją, Rosją, Turcją i Kozakami - zna królów panujących w Rzeczypospolitej w XVII w. i potrafi wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> - zna przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą w XVII stuleciu - opisuje konsekwencje wojen dla życia gospodarczego i politycznego XVII-wiecznej Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i omawia specyfikę polskiego baroku 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia konsekwencje XVII-wiecznych wojen dla sytuacji wewnętrznej oraz pozycji międzynarodowej Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
demokracji szlacheckiej.	najważniejsze wydarzenia z okresu panowania każdego z nich	– charakteryzuje kulturę baroku w Polsce			
Sprawdzian 4.					
29. Kultura umysłowa XVIII w. Zagadnienia 1. Nowe idee – postęp, prawa obywatelskie, umowa społeczna. 2. Postęp naukowy i techniczny oraz przemiany w gospodarce europejskiej. 3. Architektura i sztuka XVIII stulecia.	– zna dokonania: Woltera, Jana Jakuba Rousseau, Wolfganga Amadeusza Mozarta – zna pojęcia: oświecenie, „stulecie światła”, encyklopedyści, manufaktura, absolutyzm oświecony, rokoko, klasycyzm, umowa społeczna – wskazuje przykłady budowli wzniesionych w stylu rokokowym i klasycystycznym	– wyjaśnia, dlaczego XVIII stulecie nazywane jest „epoką światła” – dostrzega rolę <i>Wielkiej Encyklopedii Francuskiej</i> w rozwoju kultury epoki oświecenia	– dostrzega przejawy postępu technicznego w XVIII stuleciu – przedstawia koncepcję umowy społecznej	– rozumie wpływ postępu technicznego na rozwój gospodarki w XVIII w. – wymienia główne idee oświecenia i rozpoznaje je w literaturze, polityce i sztuce	- wskazuje wpływ epoki oświecenia na kształtowanie się modeli ustrojowych XIX w.
30. Wielka Brytania XVIII stulecia w epoce „rewolucji przemysłowej” Zagadnienia 1. Ustrój polityczny Wielkiej Brytanii. 2. Rozwój gospodarczy Wielkiej Brytanii w XVIII w. 3. Początki nowoczesnej ekonomii. 4. Znaczenie rewolucji przemysłowej.	– zna zasadę trójpodziału władz – omawia rewolucję agrarną – wie, kto i kiedy wynalazł maszynę parową	– wyjaśnia znaczenie pojęć: „rewolucja przemysłowa”, liberalizm ekonomiczny, kapitalizm	– rozumie znaczenie wynaleźenia maszyny parowej dla rozwoju gospodarczego Wielkiej Brytanii	– omawia wpływ rewolucji przemysłowej na rozwój gospodarczy Wielkiej Brytanii	– dostrzega zmiany społeczne spowodowane przez rewolucję przemysłową

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>31. Oświecony absolutyzm: Prusy, Austria, Rosja</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prusy – wzrost potęgi militarnej. 2. Reformy Marii Teresy oraz Józefa II w Austrii. 3. Rosja Piotra I. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna dynastie panujące w XVIII w. w Austrii, Prusach i Rosji – wskazuje na mapie sąsiadów Polski w XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia reformy przeprowadzone w Prusach przez Fryderyka Wilhelma I i Fryderyka II – opisuje zmiany wprowadzone w Austrii przez Marię Teresę i Józefa II – wymienia reformy wprowadzone w Rosji przez Piotra I 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego XVIII-wieczne Prusy nazywano „państwem militarnym” 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i omawia cechy absolutyzmu oświeconego w Austrii, Prusach i Rosji – porównuje reformy wprowadzone w Prusach, Austrii i Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ ideologii oświecenia na powstanie państw absolutyzmu oświeconego
<p>32. Kolonie angielskie w Ameryce Północnej</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja kolonii brytyjskich w Ameryce. 2. Rozwój gospodarczy kolonii. 3. Przyczyny konfliktu między koloniami a metropolią. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój kolonii brytyjskich w Ameryce – zna pojęcia: metropolia, kolonia, „bostońskie picie herbaty” („herbatka bostońska”) – wie, co wydarzyło się w 1773 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację kolonii brytyjskich w Ameryce Północnej w XVIII w. – wskazuje przyczyny konfliktu między metropolią a koloniami 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia i omawia ekonomiczne oraz polityczne przyczyny konfliktu metropolii z koloniami 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ tolerancji religijnej na rozwój kolonii angielskich 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje sytuację kolonii angielskich w Ameryce Północnej w XVIII w.
<p>33. Powstanie Stanów Zjednoczonych</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deklaracja <i>niepodległości</i>. 2. Wojna o niepodległość. 3. Stany Zjednoczone niepodległym państwem. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Benjamina Franklina, Jerzego Waszyngtona – wie, co wydarzyło się w roku: 1776, 1787 – zna najważniejsze postanowienia konstytucji USA – rozumie pojęcie konstytucja 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego Amerykanie obchodzą najważniejsze święto narodowe 4 lipca – opisuje etapy uzyskiwania niepodległości przez kolonie brytyjskie w Ameryce – wymienia nazwiska Polaków biorących udział 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia czynniki, które ułatwiły uzyskanie niepodległości przez Stany Zjednoczone – wymienia główne założenia ustroju politycznego USA – wyjaśnia, w jaki sposób <i>Konstytucja Stanów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje postanowienia konstytucji USA, które przetrwały do dziś – wyjaśnia, dlaczego Francja popierała kolonistów amerykańskich w walce o niepodległość 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia konsekwencje powstania Stanów Zjednoczonych dla sytuacji międzynarodowej

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
4. <i>Konstytucja Stanów Zjednoczonych.</i>		w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych	<i>Zjednoczonych</i> realizowała zasadę trójpodziału władz		
34. Wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej Zagadnienia 1. Francja w przededniu wybuchu rewolucji. 2. Początek rewolucji francuskiej. 3. Obalenie monarchii.	– rozumie pojęcia: burżuazja, Stany Generalne, Bastylia, monarchia konstytucyjna – zna podział społeczeństwa francuskiego przed rewolucją – wie, co wydarzyło się w roku: 1789, 1792 – zna postać Ludwika XVI	– charakteryzuje stosunki społeczne we Francji przed wybuchem rewolucji – podaje przyczyny wybuchu rewolucji – zna okoliczności powstania republiki we Francji	– rozumie przyczyny wybuchu wojny między rewolucyjną Francją a Prusami i Austrią	– wyjaśnia znaczenie filozofii oświecenia jako jednego z czynników odgrywających ważną rolę w genezie rewolucji francuskiej – opisuje główne zasady rewolucji wyrażone w <i>Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela</i>	- szeroko omawia wpływ idei oświecenia na treść Deklaracji praw człowieka i obywatela - porównuje treść Deklaracji praw człowieka i obywatela z Deklaracją niepodległości Stanów Zjednoczonych
35. Francja republiką Zagadnienia 1. Terror rewolucyjny. 2. Rządy jakobinów. 3. Dziedzictwo Wielkiej Rewolucji Francuskiej.	– rozumie pojęcia: gilotyna, terror, jakobini – wie, czym charakteryzowały się rządy jakobinów	– opisuje zachowanie przywódców rewolucji w stosunku do Kościoła katolickiego – wskazuje skutki rewolucji francuskiej	– uzasadnia reakcję państw europejskich na śmierć Ludwika XVI – wskazuje cechy charakterystyczne dyktatury jakobińskiej	– wyjaśnia, dlaczego władze rewolucyjnej Francji walczyły z Kościołem katolickim	- ocenia wpływ rewolucji francuskiej na dzieje Europy
36. Lekcja powtórzeniowa. Świat w XVIII w. Zagadnienia 1. Filozofia oświecenia i jej rola w genezie rewolucji francuskiej. 2. Rewolucje XVIII w.:	– lokuje w czasie i przestrzeni XVIII-wieczne rewolucje – zna bohaterów każdej z trzech XVIII-wiecznych rewolucji	– omawia trzy rewolucje XVIII w.	– zna bohaterów każdej z trzech XVIII-wiecznych rewolucji	– rozumie, wskazuje i wyjaśnia dalekosiężne skutki trzech rewolucji XVIII w.	- samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
a) rewolucja przemysłowa w Wielkiej Brytanii, b) wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych, c) Wielka Rewolucja Francuska.					
Sprawdzian 5.					
37. Rzeczpospolita w okresie kryzysu – czasy saskie Zagadnienia 1. Panowanie Augusta II Mocnego. 2. Wielka Wojna Północna. 3. Uzależnienie Rzeczypospolitej od Rosji. 4. Saska anarchia 5. Pierwsze próby reform.	– zna postacie: Augusta II Mocnego, Augusta III, Stanisława Leszczyńskiego – podaje genezę powiedzeń: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa” – rozumie pojęcia: Sejm Niemy, traktat trzech czarnych orłów, anarchia, Collegium Nobilium – wie, co wydarzyło się w 1717 i 1709 r.	– wymienia i charakteryzuje przejawy kryzysu państwa polsko-litewskiego za panowania Wettynów – wie, w jakich okolicznościach obejmowali polski tron: August II Mocny, August III, Stanisław Leszczyński – dostrzega przejawy ożywienia gospodarczego i kulturalnego w Polsce czasów saskich	– uzasadnia niebezpieczeństwo wynikające dla Polski z tzw. traktatu trzech czarnych orłów – wymienia próby reform podejmowane w Polsce w pierwszej połowie XVIII w. – wyjaśnia zmianę położenia międzynarodowego Polski w czasach saskich	– przedstawia i analizuje przejawy kryzysu państwa polsko-litewskiego w czasach saskich – omawia projekty reform autorstwa Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego	- dokonuje samodzielnej oceny znaczenia i następstw rządów Wettynów w Rzeczypospolitej. - charakteryzuje przyczyny wzrostu nietolerancji religijnej w Polsce
38. Ostatnia wolna elekcja i I rozbiór Zagadnienia 1. Elekcja Stanisława Augusta i pierwsze reformy. 2. Stosunek Rosji do reform przeprowadzanych w Polsce. 3. Konfederacja barska.	– wie, co wydarzyło się w roku: 1764, 1768, 1772 – rozumie pojęcia: Familia, Szkoła Rycerska, prawa kardynalne, konfederacja barska – wskazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej za panowania Stanisława Augusta (przed 1772 r. i po tej dacie)	– charakteryzuje reformy przeprowadzone przez Stanisława Augusta w latach sześćdziesiątych XVIII w.	– wskazuje i omawia przyczyny I rozbioru	– dostrzega konsekwencje rosyjskich ingerencji w wewnętrzne sprawy Polski	- samodzielnie ocenia działalność króla w latach 1764–1772

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
4. I rozbiór Polski.					
39. Reformy stanisławowskie Zagadnienia 1. Próby reform w latach siedemdziesiątych XVIII w. 2. Odrodzenie kulturalne. 3. Ożywienie gospodarcze. 4. Warszawa stanisławowska.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia reformy wprowadzone przez Stanisława Augusta w latach siedemdziesiątych XVIII w. – rozumie pojęcia: Komisja Edukacji Narodowej, czynsz, obiady czwartkowe 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie KEN dla reformy szkolnictwa w Polsce – wymienia przejawy ożywienia gospodarczego na ziemiach polskich – rozumie znaczenie mecenatu królewskiego dla rozwoju sztuki w Polsce – charakteryzuje kulturę oświecenia w Polsce – wymienia przykłady sztuki polskiej okresu klasycyzmu (w tym Łazienki Królewskie) z uwzględnieniem własnego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie reform stanisławowskich dla rozwoju Polski w drugiej połowie XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie obrazów Canaletta dla odbudowy Warszawy po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> - w oparciu o mapę szeroko charakteryzuje i porównuje rozwój oświaty i gospodarki na ziemiach polskich - wymienia przykłady sztuki klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu
40. Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja Zagadnienia 1. Sytuacja międzynarodowa a zwołanie sejmu w 1788 r. 2. Stronnictwa na Sejmie Wielkim. 3. Reformy Sejmu Wielkiego. 4. <i>Konstytucja 3 maja</i> .	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy zwołano Sejm Czteroletni – zna datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> – zna najważniejsze reformy Sejmu Wielkiego – zna postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego – zna stronnictwa z okresu Sejmu Wielkiego, ich programy oraz przywódców 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie reform Sejmu Wielkiego dla bezpieczeństwa Polski na arenie międzynarodowej – rozumie, dlaczego Prusy i Rosja poczuły się zaniepokojone reformami Sejmu Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie sytuacji międzynarodowej dla zwołania Sejmu Wielkiego – omawia przełomowe znaczenie <i>Konstytucji 3 maja</i> dla Polski 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje elementy ideologii oświecenia, które znalazły swoje odbicie w <i>Konstytucji 3 maja</i>
41. Wojna w obronie konstytucji i II rozbiór	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: konfederacja targowicka, sejm grodzieński 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje okoliczności uznania przez polski sejm 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego Austria nie wzięła 	<ul style="list-style-type: none"> – zna okoliczności ustanowienia orderu 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rolę tradycji

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Polski</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna polsko-rosyjska w obronie konstytucji. 2. II rozbiór Polski. 3. Powstanie polskiej opozycji na emigracji. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim byli Tadeusz Kościuszko i Józef Poniatowski – wie, kiedy nastąpił II rozbiór Polski – wskazuje na mapie ziemie zabrane Polsce w II rozbiorze przez Rosję i Prusy 	<ul style="list-style-type: none"> – traktatu rozbiorowego – zna okoliczności powstania konfederacji targowickiej 	<ul style="list-style-type: none"> – udziału w II rozbiorze Polski – wie, dokąd i dlaczego udali się na emigrację Polacy protestujący przeciw II rozbiorowi 	<ul style="list-style-type: none"> – Virtuti Militari – wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i ocenia jej następstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – związanej z Orderem Virtuti Militari
<p>42. Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny wybuchu insurekcji kościuszkowskiej. 2. Przebieg powstania kościuszkowskiego. 3. Insurekcja w Warszawie i Wilnie. 4. Uniwersał połaniecki. 5. III rozbiór Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wybuchu insurekcji kościuszkowskiej, bitew pod Raławicami i Maciejowicami, III rozbioru – rozumie pojęcia: insurekcja, uniwersał, kosynierzy – zna postacie: Tadeusz Kościuszki, Jana Kilińskiego – wymienia państwa, które brały udział w III rozbiorze Polski – wskazuje na mapie ziemie Rzeczypospolitej zagarnięte w III rozbiorze przez poszczególne państwa 	<ul style="list-style-type: none"> – zna okoliczności wybuchu powstania kościuszkowskiego – zna cel wydania uniwersału połanieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny klęski powstania kościuszkowskiego – omawia cele powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje ocenić rządzącego ostatniego króla Polski
<p>43. Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVIII w.</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys Rzeczypospolitej w czasach saskich. 2. Rozbiory. 3. Próby ratowania państwa. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie ziemie polskie zagarnięte w trakcie rozbiorów przez poszczególne państwa – zna daty trzech rozbiorów 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny i przejawy kryzysu Rzeczypospolitej w czasach saskich – wymienia reformy wprowadzone w Polsce w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XVIII stulecia – wymienia główne postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje działalność Stanisława Augusta na polu gospodarki, sztuki, polityki 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny upadku Rzeczypospolitej, rozróżniając czynniki gospodarcze i polityczne 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie formułuje opinie i wnioski – rozwiązuje problemy w twórczy sposób – wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Sprawdzian 6.					
II okres					
44. Napoleon Bonaparte obejmuje władzę we Francji Zagadnienia 1. Francja w czasach Dyktoriiatu. 2. Kariera Napoleona Bonaparte. 3. Cesarstwo we Francji.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: Dyktoriiat, konsulat, cesarstwo – zna daty utworzenia cesarstwa we Francji i wydania <i>Kodeksu cywilnego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia reformy przeprowadzone przez Napoleona Bonaparte – opisuje drogę Napoleona Bonaparte do przejęcia pełni władzy we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przemiany form rządów we Francji (od wybuchu rewolucji do ustanowienia cesarstwa) – wyjaśnia, dlaczego Francuzi w większości popierali Bonaparte 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny sukcesów Bonaparte w polityce wewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie epoki napoleońskiej w dziejach Europy
45. Początki nowego ładu w Europie Zagadnienia 1. Konflikt francusko-angielski. 2. Wojny Napoleona z Austrią, Rosją i Prusami.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i wskazuje na mapie państwa, z którymi Napoleon toczył wojny – rozumie pojęcia: blokada kontynentalna, koalicja – wymienia bitwy stoczone przez wojska Napoleona z Prusakami i Austriakami – wskazuje na mapie obszary uzależnione od napoleońskiej Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego wojska francuskie odnosiły sukcesy na polach bitew 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny wojen toczonych przez napoleońską Francję – wymienia zmiany wprowadzone w Europie przez Bonaparte 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego Napoleon zmusił Habsburgów do rezygnacji z tytułu cesarza rzymskich narodu niemieckiego – opisuje zmiany, które zaszły w Europie w okresie napoleońskim w dziedzinach: gospodarki, polityki, życia społecznego 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje sytuację międzynarodową Francji w epoce napoleońskiej
46. Napoleon a sprawa niepodległości Polski Zagadnienia 1. Legiony Polskie we Włoszech. 2. Utworzenie Księstwa Warszawskiego. 3. Ustrój Księstwa Warszawskiego. 4. Wojna 1809 r.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy: utworzono Legiony Polskie we Włoszech, powstało Księstwo Warszawskie, przyłączono do Księstwa ziemie trzeciego zaboru austriackiego – wie, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki 	<ul style="list-style-type: none"> – zna cele, które stawiali sobie twórcy Legionów – opisuje okoliczności powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> – opisuje okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego – wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje stosunek Polaków do napoleońskiej Francji – charakteryzuje ustrój Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę Legionów i Księstwa Warszawskiego w dziejach Polski – ocenia postawę Napoleona Bonaparte wobec Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i szeroko ocenia oraz uzasadnia znaczenie epoki napoleońskiej dla Polaków

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
47. Upadek Napoleona Zagadnienia 1. Europa napoleońska. 2. Kampania rosyjska Napoleona. 3. „Bitwa narodów” i abdykacja Napoleona. 4. 100 dni Napoleona. 5. Próba oceny Napoleona Bonapartego.	– wie, kiedy: rozpoczęła się wojna Napoleona z Rosją, rozegrała się „bitwa narodów”, Napoleon I abdykował, rozegrała się bitwa pod Waterloo	– opisuje postawę Polaków w czasie ostatnich lat panowania Napoleona	– wymienia przyczyny ataku Napoleona na Rosję – wskazuje przyczyny klęski poniesionej w 1813 r. przez napoleońską Francję	– analizuje zmiany wprowadzone przez Napoleona w Europie	– zna różne oceny Napoleona I
48. Lekcja powtórzeniowa. Napoleon i próby odbudowy niepodległej Polski Zagadnienia 1. Reformy wewnętrzne Bonapartego. 2. Polityka zagraniczna Francji pod rządami Napoleona Bonapartego. 3. Napoleon Bonaparte a Polacy.	– wymienia reformy wprowadzone we Francji przez Napoleona Bonapartego	– opisuje politykę zagraniczną Francji pod rządami Bonapartego	– charakteryzuje relacje między Napoleonem a Polakami i Księstwem Warszawskim	– ocenia znaczenie okresu napoleońskiego dla Europy i ziem polskich	- samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
Sprawdzian 7					

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
49. Kongres wiedeński Zagadnienia 1. Obrady kongresu. 2. Postanowienia kongresu. 3. Święte Przymierze. 4. Epoka restauracji.	– zna daty obrad kongresu wiedeńskiego – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu – zna członków Świętego Przymierza	– wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja – zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich – wymienia uczestników kongresu – rozumie określenie „tańczący kongres”	– wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza – rozumie znaczenie postanowień kongresu dla sytuacji Polaków	– wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie	– porównuje okres napoleoński i epokę restauracji
50. Nowe prądy i idee – liberalizm, konserwatyzm i romantyzm Zagadnienia 1. Liberalizm. 2. Konserwatyzm. 3. Romantyzm. 4. Rewolucja lipcowa we Francji.	– wymienia idee oraz prądy polityczne i kulturowe początku XIX w. – wymienia polskich twórców epoki romantyzmu	– wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm, romantyzm – wymienia europejskich twórców epoki romantyzmu – podaje cechy romantyzmu jako prądu w kulturze europejskiej	– podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyizmu w życiu politycznym Europy – opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych – charakteryzuje twórczość romantyków	– opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie	– udowadnia wpływ idei romantycznych na działanie ruchów wolnościowych w Europie

* W kolumnie tej podano realizowane na danej lekcji punkty i podpunkty podstawy programowej.

51. Gospodarka, kultura i oświata w Królestwie Polskim Zagadnienia 1. Podział ziem polskich na mocy decyzji kongresu wiedeńskiego. 2. Gospodarka Królestwa Polskiego. 3. Oświata i kultura w Królestwie Polskim.	– rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna	– wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską – opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego	– charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego – opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego	– rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim	– opisuje rolę Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego
--	--	---	--	--	--

<p>52. Sytuacja polityczna Królestwa Polskiego</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stosunek władców rosyjskich do konstytucji Królestwa Polskiego. 2. Kształtowanie się opozycji w Królestwie Polskim. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I – wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz – wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim – wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele – charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnorodne uwarunkowania życia politycznego w Królestwie Polskim 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim
<p>53. Wybuch powstania listopadowego</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja w Europie przed wybuchem powstania. 2. Spisek w Szkole Podchorążych. 3. Wybuch powstania. 4. Józef Chłopicki dyktatorem. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wybuchu powstania – wie, kim był Piotr Wysocki 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia pierwszego dyktatora powstania – opisuje wybuch powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny powstania – rozróżnia postawy Polaków wobec wybuchu powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje
<p>54. Wojna polsko-rosyjska 1831 r.</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działania wojenne. 2. Przywódcy powstania. 3. Upadek powstania. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie – zna rezultat zmagania powstańców 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania – wskazuje miejsca największych bitew – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej – wymienia przywódców powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różne postawy polskich polityków wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny upadku powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawiam różne postawy przywódców powstania
<p>55. Ziemie polskie po upadku powstania listopadowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: „noc paskiewiczowska”, germanizacja, praca 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków

<p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Noc paskiewiczowska”. 2. Sytuacja w zaborze pruskim. 3. Powstanie krakowskie. 4. Rabacja galicyjska. 	<p>organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska</p> <ul style="list-style-type: none"> – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa 	<p>Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim – zna postacie Hipolita Cegielskiego i Edwarda Dembowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny powstania krakowskiego – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej 	<p>Polaków i na stosunki między zaborcami</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami – rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r. – dostrzega długofalowe skutki rabacji galicyjskiej 	<p>żyjących pod trzema zaborami</p>
<p>56. Wielka Emigracja</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji. 2. Obozy i podziały polityczne wśród Polaków na emigracji. 3. Twórcy kultury polskiej na emigracji. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie emigracja – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie obozy polityczne na emigracji – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice) - rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów
<p>57. Wiosna Ludów w Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja w Europie w latach czterdziestych XIX w. 2. Rewolucja w Paryżu. 3. Wystąpienia rewolucyjne na różnych obszarach Europy i udział Polaków w tych wydarzeniach. 4. Wiosna Ludów na ziemiach Polskich. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie Wiosna Ludów – zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.) – wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi – wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postać Józefa Bema – wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów – zna cele, jakie stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie – podaje skutki Wiosny Ludów – opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji i ziem polskich pod zaborem rosyjskim 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu wiosny ludów

<p>58. Powtórzenie wiadomości – kongres wiedeński i jego następstwa</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kongres wiedeński i porządek Świętego Przymierza. 2. Nurty ideowo-polityczne 1. połowy XIX w. 3. Ruchy narodowe i rewolucyjne w Europie 1. połowy XIX w. 4. Ziemie polskie i Polacy w epoce restauracji i rewolucji (1815–1849). 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co wydarzyło się w roku: 1815, 1830, 1831, 1848 – wskazuje na mapie ziemie polskie pod trzema zaborami i je nazywa – zna postacie Adama Mickiewicza i Piotra Wysockiego – krótko opisuje sytuację Królestwa Polskiego przed powstaniem listopadowym i po jego upadku – krótko opisuje sytuację w zaborach pruskim i austriackim po powstaniu listopadowym 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg powstania listopadowego – wie, jakie zmiany przyniósł w Europie kongres wiedeński – charakteryzuje położenie Polaków pod trzema zaborami 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice w położeniu Polaków pod trzema zaborami i wskazuje przyczyny tych różnic – wskazuje różnice w przyczynach wybuchu Wiosny Ludów w poszczególnych krajach europejskich – omawia rolę Świętego Przymierza w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i wyjaśnia rolę postanowień kongresu wiedeńskiego w historii Europy XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ ideologii romantyzmu na dążenia wolnościowe w Europie 1. połowy XIX w.
<p>59. Epoka żelaza pary i węgla – rewolucja przemysłowa i jej skutki</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja gospodarki. 2. Powstanie fabryk. 3. Kolej żelazna i statki parowe. 4. Eksplozja demograficzna. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne wynalazki XIX w. – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w. – wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego – wymienia przyczyny powstawania fabryk – dostrzega skutki rozwoju komunikacji – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.
<p>60. Świat staje się współczesny – przemiany w życiu społecznym i politycznym</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie nowych grup społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: robotnicy, burżuazja, społeczeństwo masowe, monarchia konstytucyjna, socjalizm – zna postać Karola Marksa 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje grupy społeczne kształtujące się w XIX w. – opisuje proces urbanizacji – wie, jakie zmiany zaszły w organizacji państwa – przedstawiam ideologie, które narodziły się w XIX stuleciu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę nowych grup społecznych – omawia genezę najważniejszych nurtów politycznych XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i analizuje skutki różnic społecznych w XIX w. – przedstawia wpływ przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy państwowej 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ zmian, które zaszły w XIX-wiecznej organizacji państwa, na dzisiejsze życie polityczne

2. Społeczeństwo masowe. 3. Zmiany w organizacji państwa.					
61. Zjednoczenie Włoch Zagadnienia 1. Sytuacja w państwach włoskich przed zjednoczeniem. 2. Sojusz Piemontu z Francją. 3. Wojna Piemontu i Francji z Austrią. 4. „Wyprawa tysiąca”.	– potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy	– zna postacie Camillo Caovura i Giuseppe Garibaldi – omawia etapy jednoczenia Włoch	– wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu	– rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu – dostrzega wpływ idei romantycznych w procesie jednoczenia Włoch	– uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch
62. Zjednoczenie Niemiec Zagadnienia 1. Pozycja Prus w Niemczech. 2. Etapy jednoczenia Niemiec. 3. Powstanie Cesarstwa Niemieckiego.	– zna postać Ottona von Bismarcka – wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871 – wskazuje na mapie obszar Cesarstwa Niemieckiego	– wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład Cesarstwa Niemieckiego	– wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano „ojcem zjednoczonych Niemiec”	– wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec	– wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec
63. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych. Zagadnienia 1. Rozrost terytorialny USA. 2. Północ i Południe. 3. Wojna secesyjna. 4. Rozwój USA po wojnie	– wskazuje na mapie obszar USA w XIX w. – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa – zna postać Abrahama Lincolna – wie, kto wygrał wojnę secesyjną	– wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna	– wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej – wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej – wskazuje punkt zwrotny	– wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej – uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA	– wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem

domowej.			w wojnie secesyjnej		
64. Kolonializm w XIX wieku Zagadnienia 1. Wyścig o kolonie. 2. Afryka i Indie w polityce kolonialnej państw europejskich. 3. Państwa kolonialne a Chiny. 4. Wojna rosyjsko-japońska.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej – wymienia mocarstwa kolonialne – zna pojęcie kolonializm – zna określenie „perła w koronie” – wie, kiedy doszło do wojny rosyjsko-japońskiej, i zna jej wynik 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia europejski wyścig o kolonie – podaje przyczyny i skutki kolonializmu – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym – opisuje politykę USA na obszarze Chin 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu – rozumie konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie
65. Powtórzenie wiadomości – świat w 2. połowie XIX wieku Zagadnienia 1. Rewolucja przemysłowa i jej konsekwencje. 2. Jednoczenie się krajów w Europie. 3. Powstanie nowych mocarstw. 4. Kolonializm.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kraje europejskie, które zjednoczyły się w 2. połowie w XIX w. – wymienia główne mocarstwa kolonialne – wskazuje na mapie pozaeuropejskie obszary zajęte przez kolonizatorów – wymienia wynalazki, które zmieniły życie codzienne w XIX w. – zna postacie: Abrahama Lincolna, Ottona von Bismarcka 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu przemysłu i życiu społecznym – charakteryzuje społeczeństwo 2. połowy XIX w. – przedstawia politykę kolonizatorów wobec kolonizowanych państw i obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki kolonializmu 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
66. Królestwo Polskie przed powstaniem styczniowym Zagadnienia 1. Sytuacja społeczno-polityczna w Królestwie Polskie przed wybuchem powstania.	<ul style="list-style-type: none"> – krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym – rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polegała „odwilż posewastopolska” – opisuje przebieg manifestacji patriotycznych – zna postać Aleksandra Wielopolskiego – przedstawia programy Białych i Czerwonych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska – wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych – przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego – ocenia działania Wielopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym

2. Manifestacje patriotyczne. 3. Ugrupowania polityczne w Królestwie Polskim. 4. Potyka Wielopolskiego.					
67. Powstanie styczniowe Zagadnienia 1. Branka. 2. Wybuch powstania. 3. Wojna partyzancka.	– wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania	– wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania – opisuje formy walki powstańczej	– wyjaśnia genezę i znaczenie branki – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów	– porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego	– analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów
68. Upadek powstania i represje rosyjskie wobec Polaków Zagadnienia 1. Działalność rządu powstańczego. 2. Romuald Traugutt. 3. Represje carskie po upadku powstania styczniowego.	– wie, kim był Romuald Traugutt – zna pojęcie katorga – wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego	– przedstawia działalność rządu powstańczego – przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym	– podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego	– przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania	
69. Walka o polskość w zaborze rosyjskim Zagadnienia 1. Rუსyfikacyjna polityka carskich władz. 2. Formy oporu Polaków wobec rუსyfikacji.	– zna pojęcia: rუსyfikacja, Uniwersytet Latający – wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego	– wymienia formy rუსyfikacji Polaków stosowane przez carat – podaje formy oporu Polaków wobec rუსyfikacji	– opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym – opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rუსyfikacji	– rozumie znaczenie rუსyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej	– rozumie znaczenie rუსyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego
70. Zabór pruski w okresie popowstaniowym – walka z germanizacją	– wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf,	– wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych	– przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją – opisuje wpływ polsko-	– dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec	– porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim

Zagadnienia 1. Kulturkampf i germanizacja. 2. Praca organiczna. 3. Walka z germanizacją.	- rugi pruskie, strajk szkolny - wie, gdzie miał miejsce najstynniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim - zna postacie Michała Drzymały i Hipolita Cegielskiego	- przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji - opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim - opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim	niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce	Polaków - dostrzega wpływ polityki władz zaborczych na przemiany społeczeństwa w Wielkopolski	i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury
71. Autonomia galicyjska Zagadnienia 1. Powstanie Austro-Węgier. 2. Autonomia galicyjska. 3. Szkolnictwo i kultura w zaborze austriackim. 4. Sytuacja gospodarcza Galicji.	- wskazuje na mapie Galicję i Austro-Węgry - rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska - wymienia narodowości, które żyły w Galicji	- opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej - wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach	- opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji - charakteryzuje życie polityczne w Galicji - przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego	- wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji	- opisuje konflikty narodowościowe w Galicji
72. Kultura polska w 2. połowie XIX wieku Zagadnienia 1. Pozytywizm. 2. Twórcy polskiego pozytywizmu. 3. Młoda Polska.	- umiejscawia w czasie okresy pozytywizmu i Młodej Polski - wymienia najważniejszych pisarzy polskich okresu pozytywizmu oraz twórców kultury okresu Młodej Polski - zna postać Jana Matejki	- rozumie znaczenie literatury pisanej „ku pokrzepieniu serc” - wymienia tytuły głównych dzieł Henryka Sienkiewicza	- charakteryzuje poglądy pozytywistów	- przedstawia znaczenie kultury dla utrzymania polskości	- dostrzega wpływ pozytywizmu na postawy Polaków po powstaniu styczniowym
73. Powtórzenie wiadomości – sytuacja na ziemiach polskich pod zaborami Zagadnienia 1. Sytuacja narodowościowa, społeczna i ekonomiczna	- wskazuje na mapie obszary poszczególnych zaborów - krótko opisuje sytuację Polaków w każdym z trzech zaborów - pamięta datę: 1863 r. - zna postacie: Romualda	- opisuje przebieg powstania styczniowego - opisuje formy rusyfikacji i germanizacji - wie, w jaki sposób Polacy przeciwstawiali się polityce zaborców	- wskazuje przyczyny i skutki powstania styczniowego - charakteryzuje formy walki Polaków z germanizacją i rusyfikacją	- dostrzega wpływ sytuacji politycznej w państwach zaborczych na położenie Polaków - porównuje położenie Polaków w trzech zaborach, biorąc pod	- opisuje wpływ zaborów na kształtowanie się nowoczesnego narodu polskiego

<p>Polaków w poszczególnych zaborach.</p> <p>2. Stosunek Polaków do władz zaborczych na różnych obszarach ziem polskich.</p> <p>3. Rozwój kultury polskiej w 2. połowie XIX i na początku XX stulecia.</p>	<p>Traugutta, Henryka Sienkiewicza, Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego</p>			<p>uwagę życie kulturalne, polityczne i gospodarcze</p>	